

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marție, Joi și Sâmbătă

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refuză — Articuli nepublicați nu se înapoiază

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr., rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Sibiu, 26 August 1894.

„Decadența Ardélului” — așa și intituléza „Hazánk” un articol publicat în nr. de Joi, 6 Septembrie a. e. în care lamentéza, că magiarii ardeleni sunt în decadență. Acesta o constată „Hazánk” basată pe raportul camerei industriale din Cluș, în care se dice între altele, că prețul grâului scade, ér plata lucrătorilor se ridică. Acesta, dice „H.” „însemnă nimicirea magiarismului și ridicarea valorii românilor, căci afară de simțul politic, proprietatea a fost, care a asigurat egemonia magiarii ardeleni”. Ér mai departe constată, că politica „ardelenilor” nu-și are mai mult rădăcina sa în pământ; cine numai pôte trece din Ardél în Ungaria se-și caute direcțorie, posie, de altă parte industria încă nu este în progres, și dintre ramurile de negoț progreséza numai imprumutul hipotecar, fiind că proprietarii își hipotecéza moșiile. Astfel „pôte face Hieronymi ori ce politică națională, dacă nu scim da dezvoltării raporturilor economice o direcțiune, care se fie mai favorabilă proprietarilor de mijloc, ca cea de ađi, vom perde Ardélul, cu tôte, că avem Emke, cu tôte că ni-se sporesc ampoiații și cu tôte, că avem gendarmărie dedată la disciplină severă”.

Astfel deci „Hazánk” e de părere ca statul se vie a întări proprietarii de mijloc; acesta ar fi politica cea mai sănătoasă.

Nu este acesta primul cas, când se plâng foile magiare, că decad magiarii ardeleni și nu e nouă cu deosebire părerea, se li se tindă mână de ajutor de sus! Cu tôte aceste articolul e remarcabil.

E interesant mai întâiu, că în el se identifică Ardélul numai cu magiarismul. Magiarii din Ardél decad pe când românii cresc în valoare — așa dice el — și cu tôte aceste Ardélul e în decadență ca și când magiarii ar fi în maioritate. Dar acesta o amintim numai per tangente, fiind

cunoscută datina foilor magiare, de a-și identifica elementul lor cu statul poliglot.

Este însă prețioasă constatarea, că pe când magiarii decad, românii cresc în valoare. Va fi în acesta și puțină esagerare, nu că dóră românii n’ar fi apt de a merge înainte, dar dacă în unele părți nu înaintéza sau îi merge rău, este de vină stăpânirea. N’avem decât să considerăm numai Munții-Apuseni, starea creată moșilor. Și cu tôte acestea nu putem dice, că românii dau îndărăt, pe când în același timp magiarii decad. Ce arată acesta? Dacă așa este, apoi acesta ne arată, că românii sunt un element plin de viață, pe când magiarii nu. Înainte de 1848 nobilimea magiară trăia mai mult din sudorea românilor, ér acum, după-ce dela stergerea iobăgiei n’a trecut încă nici un jumătate de véc, vin și se plâng, că decad. Indată-ce au ajuns în condiții de viață mai egale cu românii, deși magiarii și acum sunt în unele privințe favorizați, ei încep a-si perde cumpétul. Acesta urmăză din cele constatate de „Hazánk”.

Tot aceste constatări însă mai restórnă o calumnie adeseori aruncată românilor, de foile magiare. Este calomnia, că românii sunt leneși, încunjură lucrul, sunt ignoranți etc. Cum pot dar ei, dacă ar fi tôte aceste adevărate, progresa sau sta bine? E evidentă calomnia, constatată indirect prin „Hazánk”.

Ce se ține de întărirea proprietarilor „ardeleni-magiari”, ce o preținde „Hazánk”, noi nu avem nimic contra, ca ei se nu se întărescă, dar nu prin favoruri noué, prin privilegiuri dela stat, care trebuie se fie egal pentru toți fii săi. Acesta ar însemna o nouă iobăgie și idei de acestea de protecțiune particulară în secolul nostru al egalității, puse în prăcsă, numai compromise pot o țară, un popor.

straturi, așa numitele „orașe” ale lui Schl. nu se deosebesc la nici un cas așa unele de altele, încât din acele se se pótă deduce totală înecetare a colonisării. Din contră este dovedit, că edificiile de mai târziu prea adese ori au fost zidite pe ruinele imediate ale zidurilor vechi. Intre astfel de împrejurări cum s’ar putea deosebi un strat de celalalt? Cel mai deasupra, orașul elenistic de sine se înțelege, că zace pe terenul orisontal planat cu mare grije. Acesta sigur ușor s’ar fi putut elibera de sub pământ. Dar dacă ne închipuim, că acest fundament al orașului s’ar fi desgroat în tótă întregitatea sa, chiar așa cum ar fi fost, cu tôte bisericile, edificiile, turnurile și porțile sale, ore ar fi cutezat Schl. să caute cândva după greluși în adâncimea acestor unice colonii elenistice, deorece altele pe atunci nu existau? Schl. a purces foarte înțelepțesc. Prin faimosul său șanț nordic a terminat un lucru gigantic, atât de repede, încât tôte văierările posterioare, cari au urmat din cauza acestă, au sunat în pustie.

Mai tôte obiectele desgroate în Troia, acum se află depuse în muzeul etnografic din Berlin. În Constantinopole se află numai câteva obiecte de aur, pe cari le-au furat

Revista politică.

„Nemzeti Ujság” fôia aponyistă ne dă interesante amănunte despre situația, în care se află acum partidul guvernamental. Deși vorbirea dela O-mare a lui Tisza a fost primită cu innuri de întrégă presa guvernului, se nu credă nime, că și în sinul partidului ar fi armonie deplină și că dór toți ar fi pe o formă încântați. Din contră, chiar vorbirea acestă a contribuit mult la agravarea diferențelor în partid.

Adicții lui Wekerle sunt necăjiți, că Tisza a făcut ôreși cum curte lui Hederváry, și lui Wekerle nici măcar un compliment. Din acesta unii deduc, că la tómnă ér va apăre pe orisonul politic banul Khuen-Hederváry și bértrânelul politico.

Și mai neîndestuliți sunt puținii aderenți ai lui Hieronymi. Pentru-că ceea-ce Tisza a spus cu privire la cestiunea naționalităților și cea a reformei administrative e chiar contrariul părerilor lui Hieronymi.

Și de altcum în partida liberală domnesc o dispoziție penibilă, îndolnică, și acesta pentru-că se simte, că nici ministrii nu-s de acord unii cu alții.

Reforma administrațiunei nu pôte fi încă actuală până ce nu s’a trecut definitiv preste proiectele bisericesci. Sôrtea acestora însă nu e hotărâtă. Și de altcum cu privire la tese generale chiar ministrii nu convin. Szilágyi a respins în privința reformei tôte propunerile lui Hieronymi. La acestea se mai adauge fiasco lui Hieronymi în Ardél, la care acúși se va adauge cel al lui Wekerle în regularea valutei.

Mare indispoziție a provocat și împrejurarea, că archiducele Carol Ludovic, cu ocaziunea deschiderii congresului demografic, a tractat foarte rece cu domni Wekerle și Hieronymi.

Pe tómnă se așteptă o sesiune foarte agitată și turbure.

* *

Din Belgrad se vestesc că asupra cestiunei nouéi constituții sêrbesci se va hotări numai după reîntôrcerea regelui din străinătate. Regele Alecsandru vrea cu tot prețul o constituție liberală care basându-se pe sistemul unei camere, se nu eschidă de tot influența guvernului și mai ales se facă posibil claselor inteligente de-a ocupa poziție în corpul legislativ.

* *

Agența-Reuter raportéza din Tien-tsin: Ordinul de ađi al împératului laudă pe generalul Yeh și pe cei 700 oficeri chinesi pentru învingerea raportată în 17 August în apropiere de Ping-Jang. După cum raportéza generalul Yeh, iaponesii au perdut 5.000 soldați, pre când perderile chinezilor sunt neînsemnate.

Scirea despre atacarea portului Arthur din partea iaponezilor încă nu e confirmată pe deplin. E însă constat, că 14 năi de rășboiu iaponeze au transportat la mal 4500 soldați. Trupele chineze numără 5000 combatanți. Faima susține, că flota chineză ar fi primit ordin să înainteze spre port și să atace flota iaponéză; 11 năi de transport și 5 de rășboiu au trecut la mal în Chem-ül-poó, alți 600 soldați iaponezi infanteriști și 300 dela cavalerie. În Coreea ôstea iaponéză constatătore din 30.000, se trage spre Nord. Împératul Chinei a dat ordin ministrilor săi să contragă dela patru bance indigene un împrumut de 10 milioane taeli pentru suportarea speselor de rășboiu.

Meseriașii nostri.

IV.

Să facem acum un pas mai departe.

După-ce am schițat cele trebuințioase pentru perfecționarea meseriașului nostru, mă voiu ocupa acum și cu modul, cum acela ar trebui să lucreze pentru-ca osteneala sa se nu fie zadarnică.

Despre activitatea lui Schl. din anii următori avem numai puțin de referat. Înainte de tôte merită amintire opul său cel mai recent numit „Troia”, în care ne prezintă descoperirile sale din timpul mai nou. Prefața a scris-o Sayce. Opul deja în 1884 apăru în ediția englesă și germană. Lipsa încă traducerea francesă a opului „Ilios”, pe acesta la prelucrat și l’a îmbogățit pe baza rezultatelor dobândite mai în urmă. În forma acestă a reapărut la a. 1885 sub titlul „Ilios, viles et pays des Troyens”.

În Februarie, 1884 întreprinse nisece săpături mai mici la Marathon. Aci desgroapă colina, pe care o considera de moment, care astrucă pe cei 192 de athenieni, căduți în lupta dela 490. S’a dovedit însă că acesta s’ar fi construit cu mult mai înainte de resbele persice. Începând de prin Marte până în Iunie, 1884 a continuat săpăturile în Tiryns, făcând descoperiri interesante. Descoperi adevărată temeliea unui palat din perîoda eroică, care se conservase încă în bună stare.

(Va urma.)

FOIȚA.

Viața lui H. Schliemann.

(1822—1890).

(Urmare.)

Procedura sa de a depărta straturile de de-asupra, fără nici o cruțare, de a străția fundamentul păreților templului grecesc și a găuri murii cetății, a destepat în mulți bănuială. Mulți susțineau, că straturile ar fi trebuit unul câte unul depărtate și pe rënd, ca astfel se se pótă desemna fie care strat barêm în conture, înainte de ce ar fi urmat altul la rënd. Dar așa se vede, că acești ômeni au uitat, că păreții antici nu sunt clădiți unii preste alții în forma fortareții alcătuită din pături. Colonii, cari în diverse perîode au locuit cetatea, la nici un cas n’au aplanat suprafața teritoriului, cu ocaziunea fie căruia colonisări, ei și-au zidit locuințele lor pesurpăturile cele vechi. Unde s’a surpat vre-un edificiu mare, acolo edificiul cel nou, zidit în locul celui vechi, s’a zidit cu câți-va metri mai sus, decât vre-unul mai vechiu, care probabil a fost zidit pe teren liber. Pe lângă acestă, diferitele

doi conlucrători de ai lui Schl. la 1873, pe cum și 2/3 din cele descoperite la 1882. Massa principală a colecțiunei berlineze și între aceste și tezaurul cel mare l’a dăruit Schl. „poporului german” deja la 1881. La aceste s’au mai adaus, după mórtea sa, și rămășițele vaselor de lut, pe cari mai înainte le păstra în locuința sa din Athena. Schl. a fost pe deplin mângăiat, că bértrânel împérat Wilhelm și-a exprimat, pentru aceste daruri, de repețite ori grațioasă sa recunoscință, ér prin rescriptul maiestic datat la 24 Ianuarius 1881 a ordinar, că numita colecțiune se se așede sub conducerea ministeriului prusian, în muzeul etnografic din Berlin, care tocmai pe atunci se pregătia și se se prezenteze în atâtea chilii deosebite, câte numai vor fi de lipsă spre scopul acesta, ca astfel ele se fie espuse cu demnitate, precum și aceea, că chilile destinate spre acest scop, se pórte în etern numele donatoriului Schliemann. Și capitala Berlin s’a aréat recunoscătoare pentru aceste daruri. Ea denumi pe Schl. de cetățén de onóre al seu, o distincțiune, de care se mai bucurase numai Bismarck și Moltke — stêlpii imperiului german.

Pentru a ne pute face o idee despre paguba cea mare, ce o are industria noastră națională, nu trebuie decât să ne gândim la suma considerabilă, pe care țeranii nostri, o varsă an de an, în busunarele industrișilor străini.

Și zadarnic am striga țeranului nostru și de și ca să ocolască produsele străine, sprijinind pe ale noastre, căci strigătul nostru ar fi neascultat, cât timp nu vom fi în stare a pune în fața produselor străine, produsele noastre românești, cari se fie pe aceeași treptă, ca cantitate, ca soliditate — și ca preț.

Trebuie, cu un cuvânt, să ne nișim a face concurență cu produsele noastre, produselor străine.

Și acesta va fi lucrul cel mai greu!

Să nu ne descuragem însă în fața greutăților, ci mai bine să căutăm mijloace de a le delătura din calea noastră.

Un obicei urit se poate constata prin aceea, că, din momentul ce tinerul băiat părăsește satul său, pentru ca să învețe o meserie, nici nu se mai gândește, ca vreodată să se întorcă în locul nașterii sale și acolo să-și lucreze meseria, ce a învățat-o.

Și obiceiul acesta urit aduce multă pagubă!

Eată pentru ce:

Să ne închipuim, că un meseriaș bine perfecționat, dar sărac, se căsătorește la oraș cu o fetiță frumoasă, cochetă, — dar cam săracă, — și adunându-și cum poate un capital de 3—400 fl. se face măiestru. Trebuie mai întâi să-și închirieze o casă, la loc mai de frunte, ca să fie cercetat de comandatori, trebuie să-și mobilizeze casa cum se cuvine, pentru ca să nu-i fie rușine, dacă-l cercetă cineva, și, trebuie să se țină în curent cu lucrurile cari bântuie astăzi orașele. În modul acesta capitalul de 3—400 fl. se risipește într-o singură lună de zile, pe cele trebuincioase, iar în urmă rămân două mâni, cari vor trebui să lucreze bărbătesc ca să susțină casa, care din an în an, devine tot mai grea, înmulțindu-se copii. A mai face concurență cu cei cu capitaluri mari, nici că se mai poate pretinde dela dînsul, fie cât de dester și trebuie să fim mulțumiți că prin hărnicia lui poate să înote, — cum s'ar dice — pe de-asupra apei.

Cu atât mai mult își va pute fi folositor însă un meseriaș harnic care după ce a călătorit vr'o 3—4 ani în străinătate, câștigându-și cunoștințele de lipsă, se va întorce în satul din care a plecat, și căsătorindu-se cu o copilă din sat, modestă, nepretențioasă și cu ceva parale, va deveni măiestru nu cu un capital mai mare decât cel dela oraș.

Pe când cel dela oraș va trebui să se lupte cu o mulțime de neajunsuri, cel dela sate, lucrând în modestul său atelier, va progresa mereu, deoarece el își elochază capitalul în marfă, cu care lucrează, pe când celalalt este silit să-l risipească pentru trebuințele unui măiestru de oraș.

Vine târgul!

Atunci măiestrul dela sate își încarcă un car sau două cu marfă și pleacă la târg, pe când măiestrul dela oraș abia va pute să ducă la târg pe jumătate atâta marfă ca cel dintâi. Pe lângă acesta, cel dela sate trăind mai cu înlesnire, neplătind chirie mare, nespesând atâta, va pute să și vîndă marfa cu un preț mai redus decât cel dela oraș, care trebuie să se țină la preț dacă voescă să aibă ceva dobândă. Și de aci urmăm că cel dintâi își vinde marfa cea multă, luând o sumă frumoasă de parale, pe când cel de al doilea, adese-ori se va întorce cu jumătate din puțina sa marfă acasă, abia scoțând din cea vîndută spesele de călătorie.

Din punctul acesta de vedere meseriașii, cari se îndesă pe la oraș, fac o greșală foarte mare!

Pentru a pute să-ți mărești capitalul, se cere astăzi să produci o marfă bună și ieftină, căci concurențele cele multe numai așa nu-ți vor pute strica.

Și pentru ca să poți cineva produce produse bune și ieftine, trebuie să se acomodeze de așa, ca să nu fie silit a socoti la un lucru o mulțime de spese.

În modul acesta meseriașul care lucrează în satul său, își va mări capitalul an de an, pe când cel dela oraș va trebui să se înglode într-o mulțime de datorii.

Dar așezându-se meseriașii fiescicare în locul nașterii sale, vom mai avea încă un profit și mai mare, prin aceea, că țeranul nostru avînd în satul vecin un rotar, un ferar, un tâmplar, un cojocar, un ciobotar, un olariu, un lemnar etc. etc., nu va mai avea lipsă să fugă după toate nimiciurile la oraș cu banii în mână și să-și dea la străini, ci va alerga la măiestrul din satul său, sau din satul vecin, care îi va oferi cele trebuincioase cu prețuri chiar mai moderate.

În modul acesta vom pute atrage din ce în ce mai mult pe țeranul nostru către noi, și avutul ce-l scote el din lucrul pămîntului, va pica tot în mâni românești, și nu ca până acuma în mâinile străinilor, cari în urma urmelor ne mai și batjocoresc, vădîndu-ne incapabili de a le face concurență.

Acosta va mai fi încă și un impuls viu, că țeranii noștri se se decidă mai cu înlesnire a-și aplica băieții la meserie, căci va vedea și se va mira ce fel de ispravă este în stare să facă domnul măiestru din satul său, și se va nădăjdui ca să facă și din copilul său un asemenea măiestru, care, se trăească în neatîrnare și se câștige parale frumoase.

Avem și acuma sate românești unde industria și comerțul joacă un rol mare, cum bună oră e fericita Seliște și alte, ele ne pot servi ca exemple, atât în ceea ce privește bogăția cât și în ceea ce privește caracterul lor mîndru românesc.

Astăzi, când străinii ne cercetă pre noi cei din Transilvania, ca să formeze o părere asupra noastră, dacă se întîmplă se cerceteze Seliștea, rămân cu totul încantați, căci acolo găsesc români economi, români inteligenți, români comercianți, români meseriași. De ce se nu ne nișim deci a întemeia mai multe Seliște. De ce se nu insistăm cu tărie, că prin toate satele, meseria se fie plasată, ca astfel cercetîndu-ne străinii preste vr'o câți-va ani, se pot dice vorba de laudă pentru noi. „În Transilvania aproape în toate satele românești locuitorii prelungă că sunt economi harnici mai sunt și meseriași destoinici și comercianți avuți!?”

— Este timpul ca să se ia din mână ovreiască negoțul lor mîrșav, care în multe locuri aduce la sapă de lemn pe țeranul nostru. Este timp ca în locul acelor oameni fără suflet și durere pentru țeranul nostru, să se pună oameni de ai noștri, cari nu se vor îndura de a se îmbogăți din ruina altora.

Și când meseriașii noștri vor veni la gîndul, că într-adevăr cele mai sus dișe sunt numai spre folosul lor propriu, atunci urmînd astfel, în scurt timp nu numai că se vor înmulți dar vor fi în stare a face concurență cu ori ce măestrii, și putîndu-o face acesta, banii românești vor rămîne în mâni românești, sudorea românească va răsplăti sudorea românească.

Dar vor dice mulți, că ar fi peecat ca un meseriaș, după ce a trăit un timp de 3—5 ani prin orașe mari ca cele amintite în articolul precedent să se întorcă și să-și petreacă restul vieții sale într'un sat.

Eu din contra tocmai acesta o aflu de bine. Pentru că și noi mese-

riașii avem o misiune sfîntă în sinul poporului nostru, și această misiune nu vom putea-o împlini dela oraș decât trăind la sate în mijlocul poporului, cu care vom veni în atingere și de și.

Misiunea noastră este ca fiind clasa de mijloc se ținem cea mai strînsă legătură între popor și inteligența noastră, se adunăm și se păstrăm bogăția noastră națională, se ne silim a ne forma capitaluri, ca astfel când scopurile mai înalte culturale ale națiunii noastre ne vor cere jertfe, să avem de unde jertfi.

Astăzi banul țeranului nostru trece în mâni străine, noi suntem partea cea mai mare oameni săraci, și dacă un scop cultural al națiunii noastre ar cere dela noi jertfe bănești cu totă dragostea noastră de neam, totuși nu am putea jertfi așa mult, și străinii nu numai că nu ne va înapoia o parte din capitalul ce li l'am dat dar ne vor ride chiar. Cu atât mai mult am putea jertfi, când acel capital sar afla deja în mâinile noastre.

Tăria și basa solidă a industriei va fi tăria și basa solidă a națiunii noastre, bogăția industriei noastre va fi bogăția noastră națională.

Pentru a putea ajunge însă la aceste două ținte frumoase, ne trebuie pricepere, trebuie să fim predeplini conșcii de chemarea noastră ca meseriași și ca români.

Și tocmai astăzi cine dintre noi nu-și iubesc neamul, cine nu ar dori să-și poată fi barem cătuși de puțin folositor?

Meseria este o scumpă brătară de aur în mîna aceluia, ce o scie purta, se ne arătăm deci din ce în ce tot mai vrednic de brătară scumpă, ce o avem la mîni.

Nu viața dela oraș și desfătările zădarnice și daunose se ne încante pre noi și mai vîrtos se ne mulțămescă și îmbucure pășirea spre bine a afacerilor noastre, mărimea capitalului nostru, care ne va mări vaza și cîntecul înaintea străinilor și înaintea întregii lumi.

Din aceste puncte de vedere nu pot îndestul recomanda fraților mei meseriași, ca decât să dorască a fi la oraș nisce măestrii necapabili de a face concurență străinilor, mai bine după ce își vor câștiga cunoștințele necesare conducerii afacerilor lor să se reîntorcă în satul de unde au venit, și acolo căsătorindu-se se începă meseria cu un capital fie cât de modest, dar de sigur productiv, dacă acel capital îl manipulează nisce mîni harnice și destere.

Nu trebuie se fugim din poporul, din care am eșit și din sudorea căruia trăim.

T. Simtion,
meseriaș român.

Noutăți.

Sfîrșitul bancnotei de un floren.

Incasarea notelor de un floren de stat înainteză mereu. Va fi mai grabnică incasarea cu cât ne apropiem mai mult de terminul în care acei bani de hîrtie își vor pierde valoarea. În sensul legii despre încasarea bancnotelor în suma de 200 milioane floreni, datorită de a accepta drept plătiri nota de stat de câte un floren se sfîrșește cu 31 Decembrie 1895 în circulațiunea privată. La casele și oficiile publice se primesc numai până la 30 Iunie 1896 apoi dela 1 Iulie 1896 până la cassa de schimb și centrală ces. reg. în Viena. E bine să nu perdem dar din vedere aceste terminuri.

Congresul internațional al orientaliștilor s'a deschis în 4 Septembrie la Geneva.

Președintele federațiunei, dl Frey și președintele consiliului de stat, dl Richard, au salutat pe membrii congresului. Președintele congresului, dl Edouard Naville, a rostit un discurs oficial, prin care a mulțumit dlilor Frey și Richard pentru prezența lor.

D-sa a mulțumit de asemenea celor 4 președinți de onoare, regele Oscar al Suediei, regele Carol al României, arhiducele Rainer și prințul Filip de Saxa-Coburg și Gotha.

14 guverne și 97 universități sunt reprezentate la acest congres.

Dela cursul de lucrări manuale din București.

„Gaz. Trans.” îi se scrie din București cu data de 23 Aug. v. Cursurile de lucrări manuale, ce se țin actualmente școala norm. „Carol I” din capitală sub direcțiunea dlui G. Moian, sunt vizitate în fiecare și de mulți și diferiți oșpeți, atât dame cât și bărbați, între cari cei mai mulți profesori și profesore. Ați am fost onorați și de visita veteranului profesor și director din Brașov dl G. Bellissimus, însoțit fiind de dl prof. Paul Budiu. Astfel de visite sunt foarte încurajătoare în general, dar când veți un interes atât de viu la bărbați încărcați în munca școlii, și se înalță entuziasmul la cel mai înalt grad de forță de muncă pentru promovarea învățămîntului. Mulți dintre vizitatori intră între noi muncitori dela cursuri, și lucrează împreună cu noi atrași, fiind de lucrările interesante și folositoare, ce se fac aici. — P. J.

Ungaria magiară.

Un abonent al lui „Budapesti Hirlop” se plînge, că pentru magiarizarea Ungariei nu s'a făcut destul, așa, că membrii externi ai congresului demografic întruniți în Budapesta au să se înțînăscă cu nume, care numai magiare nu se pot dice. Astfel președintele guvernului e Wekerle, președintele congresului e Hieronymi, stăpînul casei pentru congres e Ráth (primarul Budapestei), arangiatorul principal totuși factul congresului e Müller, celebritatea magiară s'arbitorită a congresului e decedatul medic Semmelweis er marele patriot, care se plînge contra acestor nume nemagiare e? . . . Leitner Izsák!!

Tricolorul român.

În adunarea reprezentanții orașului Lugos advocatul Brediceanu a dat expresiune indignațiunei și scandalizării locuitorilor români ai orașului, pentru că poliția a depărtat din galantariul comerciantului Weiszmaier o fotografie a Majestății Sale încadrată cu tricolor național românesc. Brediceanu a propus și a cerut, ca să se ia în formă de hotărîre act despre desaprobaria atitudinii căpitanului de poliție din partea românilor. Românii, care formau majoritatea, nevrînd să ia la cunoștință răspunsul căpitanului orașului, s'a decis ca să vină ca obiect separat la procsima congregațiune.

La Ardél. Precum se eserie din Pojon ministrul Szilágyi va veni în 10 l. c. în Ardél, unde va petrece 4 zile, va merge apoi la Budapesta, unde o deputațiune din Pojon îi va da diploma de cetățen de onoare.

Ministrul de externe român, dl Lahovary a mers în Galiția, unde a salutat pe Majest. Sa. Din ordinul curții s'au pregătit apartamente pentru ministrul român.

Manevrele din Galiția ostică s'au sistat la ordinul Maj. Sale. Causa este pericolul de coleră. S'au luat dispozițiuni ca trupele, care se reîntorc se fie puse sub observație.

Anarhisti bogați. În villa Franco-lini din Farli a fost arestat anarhistul Domenico, a cărui avere întrece suma de un milion lire. În înțelesul noui legi anarhiste, el va fi eșilat în Sardinia.

Incendii îngrozitoare. În împrejurime de New-York un foc uriaș a nimicit păduri în valoare de 12 milioane dolari. Numărul morților e de 400—1000. După unele diare, în alte părți incendiile au pustiit 20 de orașe. În Hinkley au fost înmormîntați ieri 90 de inși morți prin foc. Multe cadavre au fost prefăcute în scrum și cenușe.

Stabat mater. Una dintre cele mai geniale compozițiuni religioase este Stabat mater de Iacopone. Acest Iacopone (Iacobus de Benedictin) a fost contemporan cu Dante, un vestit jurisprudent și iubitor de petreceri. La o s'arbitorită el a fost martor la o scenă grozavă: tavanul salei a cădut și a îngropat

mulțimea. Nevasta lui Iacopone, de o frumuseță rară, a fost scosă de sub ruine aproape mortă. Ea nu iubea petrecerile: sub hainele ei de mătăasă, în care a jucat la dorința bărbatului ei purta o haină de lână, o haină de pocăință, Iacopone, de durere și de rușine și-a pierdut mintea. Cu timpul el erăș s'a făcut sănătos până la un grad, dar tot nebun rămase; vorbea într'aiurea și scia că vorbesce astfel, cetia cărți și scia ce a cetit, dar nu pute să spună nimic din cele cetite. În urmă într'o zi s'a anunțat la ușa unei mănăstiri să fie primit călugăr. Ordul lui Francisc de Asissi n'a voit să-l primască, sub cuvânt că el nu are mintea într'egă. Rămăsă răc, desperat, nebun, neprimat în spitale și în mănăstiri, și-a adunat gândurile nebune și în frigurile lui a compus nemuritoare operă Stabat mater.

Ridicarea unei statue moștenitorului român. Cetim în „Cooperatorul Român”: Se lucră în mod foarte activ pentru ridicarea unei statue A. S. R. principelui Ferdinand, reprezentând pe principele, încoronând inițiativa privată a cooperatorilor români, drept semn de recunoștință către A. S. Regală, pentru încurajarea, ce a dat cooperatorilor cu ocazia esposiției noastre. Această statuă va fi ridicată prin cotisațiunea benevolă a esposanților.

Pasporte chineze. Chinezii au un metod curios de a elibera paspoarte. Cel ce vrea să aibă paspoartă, merge în fața autorităților, acolo își unge palma cu un fel de ulei colorat și o apasă pe o foie umedă și curată de hârtie grosă. Pe hârtie se deseneză liniile palmei. Chinezii au băgat de samă, că liniile palmei nu se potrivesc nici odată la doi oameni și că ele rămân aceleași din copilărie până în bătrânețe. De această împrejurare se folosesc chinezii. Pote cineva să poarte barbă, ori să o radă, să încăruntă, să poarte perucă, să se deghizeze oricum, să-și schimbonească fața cum vrea, chinezii îl recunosc după liniile palmei.

O întâmpinare.

Copii resfățați ai papei din „piscul” Têrnavelor s'au mâniaț foc.

Causa?!

Am avut îndrăsnă ca reproducând enciclica*) sântului părinte dela Roma, să ne facem reflecșiunile.

Am ăis adevă, că „fiecare creștin ortodox nu poate fi decât mândru de mărturisirea sântului părinte, că bisericile răsăritene sunt „preamărite pentru moștenita lor credință și vechea lor glorie”. „Noi înșine — dice papa — întru apărarea dogmei catolice nu arareori împrumutăm mărturie și dovezi din învățătura, din riturile și din datinile, precum sunt ele la răsăriteni”.

Mai departe am combătut neadevărurile, ce ocură în enciclică, cu toate că ea a venit tocmai dela sântul Scaun. Infalibilitatea papei nu ne-a putut dispensa să nu arătăm premisele false și conclusiunile, ce s'au tras. Am constatat istoricesc nășințele papilor de a face proselitism, și am luat la cunoștință plângerea papei, că în țările catolice s'au lăpăț francmazonii și așa... am ajuns în principă cu d-nii dela „Unirea”.

Și cu toate că noi am tractat foarte obiectiv, etă ce scrie între altele această foie în nr. 32 sub titlu „Palavre” și semnat B:

Termometrul din chilia mea arată 25° Celsius, ér afară, — bine înțeles la umbră, — 32.5 Celsius.

*) În dălele trecute se svonia o minune: Actualul papă, se ăice, că a convocat o adunare de prelați ai bisericei orientale. El vrea cu ori-ce preț să unescă biserica apusului cu a răsăritului înșé așa, ca în biserică răsăritului să rămână ritul, limba, respective limbile, datinele, obiceiurile, dogmele etc.

Care va să ăică, sântul părinte vrea să fie numai recunoscut de „stăpân dispunător”, la a căruia „poruncă” toți să se prosternă, cultiva și credința diferită de biserica apusului.

E un joc copilăresc acesta... dar asteptăm rezultatul încercărilor, asteptăm minunea!

Eu eram întins pe o canapea îmbrăcată cu pânză cerată. Sudorile curgeau din mine riu. Ochiu îmi erau înpăingenați. Prin fantasmă mi-se prezentau chipuri înfiorătoare, de mörte — prin căldură și sudori.

Deodată bate cineva la ușe, și întră — nemilosul nostru redactor.

Și fără a-mi lăsa măcar timp, ca să mă pun în poziție și să mă sterg de sudori, se restesce asupra mea: Bine ce trebă-i asta? De ce nu mai scrii? Nu vești, că înotăm în sezonul de crastaveți? — Pe numărul, ce vine, fără smintelă să am nisce „Palavre”.

Și cu asta s'a dus. Ér eu m'am trântit acolo, de unde me sculase.

„Dar ce să știu scrie?” mă întrebam pe mine însu-mi. „Ce idee să apuc de picior? Ce idee? În temperatură de 25° idei?” Astfel mă siliam a medita. Pentru că redactorul nostru e om porav. El nu cunoșce efectele căldurii. El și la căldură de 25° e în stare, să mediteze asupra — morții lui Carnot.

Și pe când mă nisuiam a medita și a afla ceva obiect de „Palavre”, ațipii și avui un — vis.

Imi rămăsese adevă în fantasmă vorba redactorului: „Nu vești, că înotăm în sezonul de crastaveți?”

Am visat crastaveți! Și pintre crastaveți atrase asupra sa atențiunea mea mai vörtoș unul, care creșcea vöđend cu ochii, și se îngroșă, și se neteăia, și se rotundia...

M'am treăit. — Obiectul „palavrelor” era aflat. O! vis de crastaveți — fii blagoslovit! Mai scăpat de gura redactorului!

Și mă apucau de cetit. Înțeleg, mă apucau, să cetesc articolul „Enciclica papală II. din numărul 73 al „Telegrafului Român”.

Nu-i îndoelă, articolul era foarte interesant.

Dar cu toate aceste în căldură de 25° nici chiar domnul Broju nu pote să fie destul de interesant.

Reproduce apoi unele pasage, cu apucătură iesuitică le intortocheză și continuă astfel:

Domnul Broju uită o perioadă. Uită perioada papilor-martiri, cari făceau proselitismul cu esemplul lor, dându-și sufletul pentru oi. Să-l vöđ eu pe domnul Broju spânădurat pentru credința sa ortodoxă.

Eu las să mi-se administreze de atâtea-ori 25, despre căți orientali imi va arăta domnul Broju, că au fost aduși la biserica catolică cu puterea brachială a Papilor. Dar dacă n'o dovedesce, apoi imi cer și eu în schimb dreptul, să administrez domnului Broju manu propria numai odată 25.

Așa-i când dormi mult în căldură de 25°, „fantasia îți presentă chipuri înfiorătoare de mörte” — devii lunatic, visezi crastaveți și scrii „palavre”.

Dar modestia și respectul, ce-l datorim onoraților cetitori, ne dispensează a mai continua cu floricele literare din „Unirea”.

Cunöscem multe direcții literare, dar direcția „palavragiilor” încă a rămas cu totul necunoscută pe vastul teren al literaturii. A fost dată Blășului, ca după bărbăți luminați de pie memorie să urmeze „palavragii” și a fost rezervat seclului nostru să-i scöță la ivelă.

Am căutat în cartea dlui Max Nordau „Degenerare” și am dat în tractatul său despre misticism de „mistici”: „isterici”, „grandomani”, am dat de „simbolisti” etc. de „palavragii” însé nu.

Pöte că de acum încolo literatura se va îmbogăți și mai mult, cu toate că „palavragii” în ceea-ce privesc fenomenele patologice, ce-i împodobesc, sunt aproape de istericii-grandomani; ér marele prozator M. Nordau îi caracterisează de minune, când ăice: „Catolicul, căăut pradă grandomaniei, se consideră drept papă”.

Aceste fenomene patologice sunt caracteristice în timpul modern, mai caracteristice sunt ele pentru cei ce dorm mult în căldură de 25° C; sunt cu „porav” și visează crastaveți și apoi se pun cu crastaveți de vorbă.

Astfel de ömeni nici nu pot vorbi decât „palavre” și locul lor nu pote fi în societatea ömenilor întregi la

minte pentru-că, — numai le fură timpul cu obiceiul lor de a vorbi „palavre”.

Revenind la aprețierile, ce le face dl B. la afirmațiunea noastră, că papismul a pus pedecă desvöltărei sciinții, ca să nu-i rămănem cumva datori cu răspunsul, îi aducem aminte de „Index librorum” în cari se întroduc de comisiunea din Roma toate cărțile, cari nu sunt scrise în spiritul riguros al papismului. Suferințele lui Galileu încă sunt mărturia cea mai tristă despre neîmpăcatul papă cu progresul sciinții, ér papa Grigoriu al XVI-lea condamnă prin enciclică libertatea cercetărei și anatemele acelea le a repetit și papa Piu al IX-lea la anul 1864 prin o faimösă enciclică.

Incăt privesc puterea brachială nu mergem mai de parte decât la violențele comise pe timpul „unirii”. Câte biserici ortodoxe nu au fost luate cu forța brachială și câte comune nu au fost amenințate cu bombardarea bisericelor. Puncte de acestea negre se vöđ prin întrăgă viața papismului și mai vörtoș pe timpul cruciatelor numit al „rătăcirilor religiöse”. Domnul B. să-și cunoșcă întâiu istoria bisericeii, din care face parte și apoi să scrie.

Dar cu „palavragii” catolici, pentru care sunt mai pre sus decât adevörul apocrifile „Clementine” și „Decretales pseudoisidoriane” (enciclice născöcöte ale papilor, canöne născöcöte etc) nu mai continuăm, pentru-ca să i ferim a le potența böla, de care sunt cuprinși.

Gusturile fine de a mă vedö „spânădurat” și a-mi „administra manu propria 25” nu-le tragem la îndoelă dlui B. și tovarășilor „palavragii” și „poravi”. Ei vreau să vadă pe toți ortodocșii spânăduși și apoi bucurie în israil — respective în papism.

Sunt rămășițele cultivate de negrul iesuitism și lăstate drept scömpă mostenire urmașilor. Am cetit multe despre incușițiunile iesuitice. Volnicia, siluirea, ardere pe rug, mucenicesci chinuri, toate le-a esercitat iesuitismul. N'am cetit însé ca amăsuraț să fie administrat vre-un iesuit cuiva tocmai 25. Dl B. care nu se teme, că i-va administra cineva dintre ortodocși — căci nici unul nu se pote înjösi la o astfel de lucrare — are gustul fin să-o facă.

Pöftescă clarissimul domn B. a-și spune numele, căci profesiunea i-o cunöscem acum.

Am fost dator cu aceste reflecșiuni, nu atât pentru mine, cât mai vörtoș să arăt vörțile „palavragiilor” „poravi” și să indie nouă direcție literară: „palavragiismul”. Dl Max Nordau ar face pöte un bine, când ar cerceta și „modernele” fenomene patologice. Cartea sa „Degenerare” — sau mai potrivit „Degenerații” — ar mai putea cuprinde un nou capitul.

Sibiu, 6 Septembre, 1894.

I. Broju.

Raport general.

despre activitatea comitetului „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român” în decursul anului 1893. (Urmare.)

Consemnarea

stipendiștilor Asociațiunii transilvane pe anul școlar 1893/4.

1. Ioan Căndrea, cl. VI gimn. în Beiuș, din fundațiunea Bașota 20 fl.
2. Gavrilă Todica, stud. cl. IV gimn. în Bistrița din fundațiunea Dobăcea 50 fl.
3. Iosif Sceopul, stud. cl. VIII gimn. în Brașov, din fundațiunea Galiană 60 fl.
4. Georgiu Vasii, stud. cl. VIII gimn. în Sibiu, din fundațiunea Marinovici 60 fl.
4. Alecsandru Vasilie, stud. cl. V. la gimn. ev. din Sibiu, din fundațiunea Răurean 40 fl.
6. Alecsandrina Cunțan, elevă la conservatoriul de musică în Lipsca, din fondul general al Asociațiunii 500 fl.
7. Florentin Corchesiu, elev la școla de lemnărit din Satulung din același fond 100 fl.

8. Eliseiu Mezei, cleric anul III în Sibiu, din același fond 60 fl.

Din donațiunea de 500 fl. dela institutul de credit „Albina” și de 200 fl. dela fericitul Dr. A. Maniu, notariu public în Orăvița, au fost împărțite pro 1893/4, următörelor eleve:

1. Letiția Rimbaș, Brad 50 fl.
2. Emilia Iacobescu, Vereșmort 50 fl.
3. Silvia Piso, Săcărâmb 50 fl.
4. Lucreția Calefariu, Săliște 50 fl.
5. Maria Comă, Arpașul de jos 50 fl.
6. Lucreția Moisil, Năsăud 50 fl.
7. Cornelia Neamț, Dobra 50 fl.
8. Sidonia Todescu, Bucium-Cerb 50 fl.
9. Valeria Popovici, Sadu 50 fl.
10. Maria Sporea, Orăvița-mont. 50 fl.
11. Carolina Lazar, Sanislo 50 fl.
12. Roma Costin, Brad 50 fl.
13. Emilia Petruțiu, Șepreșiu 50 fl.
14. Emilia Caba, Chișineu 50 fl.

Consemnarea

membrilor noi ai Asociațiunii însinuați dela adunarea generală ținută la Năsăud în 22 Octobree 1893 până la adunarea generală din 1894.

Membrii fondatori: Dr. Gregoriu Silași, profesor de universitate în pens. în Cluș.

Membrii pe viéță: Aureliu Danciu proprietar în Bucium; Georgiu Bocan, proprietar în Crăciiori; Vidra superiöră, comuna bisericăscă gr. ort., Samuil Popovici, preot în Berii; Dr. Vasile Bologa, profesor în Sibiu.

Membrii ordinari: Flaviu Sterca Șuluțiu, administator domeniial în Vidraseu; Dr. Ioan Stroia, oficial consistorial în Sibiu; Georgiu Căndrea, primar în Năgra; Enea Gerasim comerciant în Cămpeni; Ioan Găldău proprietar în Ponorel; Ioan Jarca Șona primar în Zernesci; Ioan Avram, învățător în Holbav; Demetriu Bănciu, farmacist în Săliște; Vasiliu Simtion, notariu în Castău; Gavril Hango, presbiter în Sibiu; Dr. Georgiu Prunașiu, medic în Orlat; Ilie Măcelariu, proprietar în Gurariului; Ioan Manta, preot în Gurariului; Ioan Bunea, notar în Cacova; Ioan St. Bănciu, comerciant în Săliște; Ioan Ivan, notar în Gurariului; Nicolau Roman, comerciant în Săliște; Jordache Roșca, comerciant în Săliște; Ioan Măcelar, notar în Apoldul-inferior; Dr. Iacob Radu, preot gr. cat. în Siermaș; Macsimilian Vlasii, proprietar în Lechința de Murăș; Vasiliu Vlasii, învățător în Cheța; Nicolau P. Rășiu, capelan gr. cat în Cluș; Pavel Sântiu, profesor în Roman.

Consemnarea

membrilor reposați ai Asociațiunii transilvane dela adunarea generală ținută în Năsăud la 22—23 Octobree până la adunarea generală din 1894.

Membrii fondatori; Ludovic Ciato, avocat în Blăș; Musta Basilie în Zălnoc.

Membrii pe viéță: Petru Bran, proprietar în Ciugud; Vasile Pop, canonic în Gherla; Ioan Mihu, proprietar în Vinearea; Ilie Herlea, proprietar în Vinearea; Ilie Pop, din Orăștie; Ioan Bozoșan, preot în Moșna; Andreiu Popovici, comerciant în Brașov; Radu Radovici, comerciant în Brașov.

Membrii ordinari: Antoniu Stoica, jude de tribunal în M.-Oșorhei; Ioan Codarcea, proprietar în Oroiu; Ioan Jarda, învățător dirig. în Năsăud; Ioan Macaveiu, preot în Feldru; Demetriu Jurca, din B. Șasa; Alecsandru Tobias, notariu în Abrud; Georgiu Aiser, comerciant în Făgăraș; Romul de Crainic, protopop în Dobra; Vasile Marincăș, preot în Pria; Nicolau Beu, din Sebeșul sășesc; Iuliu Crețariu, proprietar în Vingard; Pamfilie Mihailă, proprietar în Romoșel; Dumitru Nan din Rășnov.

(Va urma).

Anuut.

Inscrierile la gimn. rom. gr.-ör. din Brad se vor începe în 1 Septembree st. v. și se vor încheia în 3 Septembree. Esamenale de repetițiune se vor ținé din 30 August începând până în 2 Septembree.

Direcțiunea gimnasială.

Nr. 346/894

[189] 1—3

Concurs repetit.

Pentru ocuparea postului de paroch în parochia Boholt, de clasa a III în protopresbiteratul Geógiului I se escrie pe baza ordinului consistorial din 5 Iuliu a. c. Nr. 4250 B. prin această concurs a treia-ora cu termin de 15 zile dela prima publicare.

Emolumentele împreunate cu acest post dau un venit anual 416 fl. 50 cr. v. a.

Concurenții au a si adresa cererile lor instruite conform normelor în vigoare în terminul deschis subsemnatului oficiu protopresbiteral, dela care la dorință, pot primi informațiuni mai detaiate despre starea acestei parochii

Hondol, 3 August 1894.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Geógiului I în conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Vasilu Pipoș,
protopresbiter.

Nr. 377/894.

[190] 1—3

CONCURS.

Pentru întregirea parochiei de clasa a III-a Moșna cu filia Nemșa, se escrie prin această concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în foia „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post dau un venit anual de 569 fl. v. a. între cari este computat și cuartirul.

Doritorii de a compete la acest post de paroch au a-și asterne suplicele instruite conform legii subsemnatului oficiu până la terminul sus însemnat.

Mediaș, în 29 Iuliu, 1894.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tracului Mediașului, în conțelegere cu comitetul parochial.

Ioan Chendi,
adm. protop.

Nr. 281.

[191] 1—3

CONCURS.

Pe baza rezoluțiunii Prea Venerabilului Consistoriu archidieceșan din Februaru 1893 Nr. 1054 B. pentru ocuparea postului vacant de paroch în parochia de clasa a III Leschia din protopresbiteratul Cetății de pētră prin această se publică concurs cu termin de 30 de zile, dela prima publicare în diariul „Telegraful Român”.

Venitele anuali împreunate cu acest post sunt 225 fl. statorite în sinodul parochial estraordinar din 17 Iuliu 1894 st. v.

Informațiuni mai detaiate în afacerea această se pot primi dela subscrisul oficiu protopresbiteral.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și asterne suplicele lor concursuali instruite conform normelor în vigoare la subscrisul oficiu protopresbiteral până la terminul mai sus indicat.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tracului Cetății de pētră, în conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Fēnațe, la 26 Iuliu 1894.

Teodor Șovrea,
adm. protopresb.

Nr. 464—1894

[192] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea vacantelor stațiuni învățătoresci din comunele bisericesci mai jos însemnate din protopresbiteratul Sighișorei, se escrie concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare și anume:

1. Zoltan, cu salariu anual de 300 fl. și anume, în bani 248 fl., vip-tuale cu 28 fl., lemne de foc cu 24 fl., cuartir și grădină.

2. Trapold, cu salariu anual de 300 fl. și anume în bani 220 fl., agri cu venit de 40 fl., 6 stēngini de lemne cu 40 fl., cuartir și grădină.

3. Hașfalēu, cu salariu anual de 300 fl. și anume prin repartitiune dela popor 200 fl., din cassa bisericei 100 fl., lemne de foc, cuartir și grădină.

4. Boiul mare, cu salariu anual de 300 fl., cuartir, lemne și grădină.

Informațiunile mai detaiate primesc concurenții dela subscrisul.

Petițiunile concursuale instruite conform legilor în vigoare se vor substerne subscrisului până la terminul susindicat.

Sighișora, 19 August, 1894.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tracului Sighișorei.

În conțelegere cu respectivele comitete.

Dimitrie Moldovan,
protopresbiter.

Nr. 395/1894

[193] 1—3

CONCURS.

Pentru îndeplinirea posturilor învățătoresci mai jos însemnate dela scōlele confesionale gr. or. din protopresbiteratul Seliștei se escrie concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare.

1. Alāmor, cu salariu anual de 300 fl. v. a. din repartitiune.

2. Sibiel, cu salariu anual de 300 fl. și cuartir în edificiul scōlei. Alesul învățătoriu sē aibă desteritatea în cântările bisericesci spre a putea ținea Dumineca și sērbătōrea strană în biserică.

Reflectanții la aceste posturi au sē-și înainteze cererile lor concursuale instruite conform legilor în vigoare, subsemnatului oficiu protopresbiteral în terminul deschis.

Seliște, 10 August 1894.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Seliștei în conțelegere cu comitetele parochiale concernente.

Dr. Nicolau Maier,
protopresbiter.

Nr. 414/893

[171] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor de învățători dela scōlele confesionale române gr. or. din mai jos însemnatele comune în protopresbiteratul Avrigului se escrie prin această concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Tel. Rom.”

1. Arpașul superior, postul de învățătoriu cu salariul anual de 300 fl. v. a. cuartir și lemnele necesari pentru foc;

2. Feldiōra, postul de învățătoriu cu salariul anual de 300 fl. v. a. cuartir și lemnele necesari pentru foc;

3. Porcesci, al doilea post de învățătoriu cu salariul anual de 300 fl. v. a. cuartir și lemnele necesari pentru foc;

4. Porumbacul superior apusēn, postul de învățătoriu cu salariul anual de 300 fl. v. a. și adecă 150 fl. din alodiul comunal, ēră 150 fl. din repartitiune dela popor, cuartir și lemnele necesari pentru foc;

5. Porumbacul superior rēsăritēn, postul de învățătoriu cu salariul anual de 300 fl. v. a. și adecă 150 fl. din alodiul comunal ēră 150 fl. din repartitiune dela popor, cuartir și lemnele necesari pentru foc precum și folosința grădinei scolare;

6. Sebeșul superior, postul de învățătoriu cu salariul anual de 300 fl. cuartir și lemnele necesari pentru foc.

Doritorii de a ocupa vre-unul din aceste posturi sē-și substērnă cererile concursuale instruite conform legilor în vigoare la subsemnatul oficiu

protopresbiteral în Avrig, (posta Avrig Felek, Szebenvármegye) până la terminul susindicat.

Dela concurenții la posturile de sub Nr. 3, 5 și 6 se mai cere sē fie apți a instrua și conduce cântările liturgice cu pruncii de scōlă în biserică în Dumineci și sērbători și sunt poțiti a se presenta înainte de alegere în vre-o Duminecă sau sērbătōre la fața locului spre a face cunoscință cu poporul și împrejurările locale.

Avrig, 3 August, 1894.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Avrigului în conțelegere cu comitetele parochiale concernente.

Ioan Cādea,
protopresbiter.

Nr. 365/894

[151] 3—3

CONCURS.

Neivindu-se concurenții la concursul publicat pentru ocuparea postului de capelan lângă neputinciosul paroch Nicolae Fecheticiu din Bachnea cu filia Bernade, prin această se deschide concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”

Emolumentele împreunate cu acest post de capelan dau un venit sigur de 200 fl.

Doritorii de a compete au a-și asterne suplicele instruite conform legii subsemnatului oficiu.

Mediaș, 18/30 Iulie 1894.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tracului Mediașului

Ioan Chendi,
adm. protop.

Nr. 754/894

[156] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea vacantelor stațiuni învățătoresci din comunele mai jos însemnate în protopresbiteratele Sibiiului se escrie concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Teleg. Rom.” și anume:

1. Cornețel, salariu anual de 300 fl. cuartir și lemne.

2. Slimnic, salariu anual de 300 fl. cuartir și lemne.

3. Șura-mare, salariu anual 300 fl. cuartir și lemne.

4. Tălmăcel, salariu anual de 300 fl.

5. Vēsēud, salariu anual 300 fl. cuartir și lemne.

6. Riu Sadului, salariu 300 fl. cuartir și lemne.

Concurenții înainte de ziua alegerii se se prezenteze în comunele la

cari au concurat, spre a-si documenta desteritatea în cântările bisericesci si tipic.

Suplicele concursuale instruite în sensul legilor în vigoare și adresate sinōdelor parochiale se le promoveze la subsemnatul oficiu protopresbiteral în terminul deschis.

Sibiiu, 20 August, 1893.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Sibiiului, în conțelegere cu comitetul parochial.

Ioan Papiu,
protopresb.

Nr. 429 — 1894

[161] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea vacantelor stațiuni învățătoresci din comunele bisericesci mai jos însemnate din protopresbiteratul Sighișorei se escrie concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare și anume:

1. Archita, cu salariu anual de 300 fl. și anume în bani 110 fl. din folosirea p mēntului 106 fl. 20 cr. din naturalie 49 fl. 80 cr. lemne de foc în valōre de 34 fl. pre lângă cuartir și grădină.

2. Hendorf, cu salariu anual de 300 fl. și anume în bani 150, folosirea de 7 jugere pāmēnt cu 120 fl. și 4 stēngini de lemne cu 30 fl. pe lângă cuartir și grădină.

3. Criș, cu salariu anual de 300 fl. și anume în bani 150 fl. din cassa bisericei, folosirea unei lunci cu 110 fl. 4 stēngini de lemne cu 40 fl. cuartir în edificiul scōlei și grădină.

4. Feleag, cu salariu anual de 300 fl. și anume: 250 fl. prin repartitiune dela popor și pentru copii obligați de scōlă, și lemne de foc cu 50 fl. pre lângă cuartir și grădină.

5. Vidacutul român, cu salariu anual de 300 fl. și anume în bani 250 fl. din repartitiune și didactru, lemne în valōre de 50 fl. pre lângă cuartir și grădină.

6. Hetur, cu salariu anual de 300 fl. și anume în bani 100 fl. folosirea de 4 ½ jugere de pāmēnt cu 160 fl. lemne în valōre de 40 fl. pre lângă cuartir și grădină.

Informațiuni mai detaiate primesc concurenții dela subscrisul.

Petițiunile concursuale instruite conform legilor în vigoare se vor substerne subscrisului până la terminul sus indicat.

Sighișora, 23 Iuliu, 1894.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tracului Sighișorei. În conțelegere cu respectivele comitete parochiale.

Dimitrie Moldovan,
protopresbiter.

Turnătoria de elopote și de metal a lui

Antoniou Novotny

în Timișōra — Fabrică

se recomandă spre pregătirea clopotelor nouē, precum la turnarea de nou a clopotelor stricate, mai departe spre facerea de clopote întregi armoniōse, pe lângă garanță pe mai mulți ani, provēdute cu adiustări de fer bătut, construite spre a le întōrce cu ușurință în ori ce parte, îndată ce clopotele sunt bătute de o lătore prin ceea-ce sunt mântuite de crepare.

Cu deosebire recomand

clopote patentate găurite

de mine inventate și mai de multe ori premiate, cari au un ton mai intensiv, mai limpede, mai plăcut și cu vibrarea mai voluminōsă decât clopotele turnate după sistemul vechiu, așa, că un **clopot patentat cu 300 kg. este egal în tonul unui clopot de 400 kg. făcut după sistemul vechiu.** Mai departe se recomandă spre facerea **scaunelor de fer bătut, de sine stătător**, — spre **prediustarea clopotelor vechi cu adiustare de fer bătut**, — ca și spre turnarea de **tōce de metal**. Clopote în greutate de 300 kg. și mai jos se află totdeauna gata în magazin.

[17] 32—52

Pref-curanturi ilustrate sē trimit la cerere gratuit și franco.